

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΤΟΥ

Ένα ώραιο πρωΐ, μερικοί γάλλοι εμπόροι, που άνυπομονούσαν νά γογόσουν στην πατρίδα τους μέ τη πλούτη τά δόπια απέκτησαν μὲ λιλιούς κόπους στήν Αιγαίη, είχανε συγκεντρωθεῖ στὸ κατάστρωμα τοῦ ίστιοφόρου ποὺ τοὺς πήγαινε στὸν τόπο τους καὶ φωτόσυνε τὸν καπετάνιο πότε θά φτάσουν στή Μασσαλία.

Τὰ πρόσωπα τῶν γάλλων ἐτιβατὸν ἔλιπαν τους καὶ θά ξενοδόχουν στὴν ἀγκαλιὰ τῶν δικών τους τὶς πλοκές καὶ τοὺς καίλιους τοῦ ξενιστεμοῦ. Όστιόρο, μεταξὺ οὐτῶν ὑπῆρχε κ' ἓνας γεροντάκος ποὺ δὲ φαινόταν τόσο χρονόμενος. Στή ἀνήσυχα χαρακτηριστικὸ τοῦ προσώπου του διάβαζε μιὰ ἀπερίφραστη δυσπιστία πρὸς τὴν τάχη, πρὸς τὸ μέλλον. Οἱ ἄνθρωποι αὐτὸς ἔδειχνε σά νά φοιτανε μῆτως δὲν ξαναπατήσησε τὴν πόδι του στη χώρα τῆς Γαλλίας. Μὲ δοκανά μάθουσαν τὴ βασινισμένη την ζωή θά δούμε πέλε εἰχε δίκιο νά φοβᾶται τὶς μεταστροφές τῆς τύχης.

Ο γέρος αὐτὸς ζόντας εύτυχισμένος ποίην ἀπὸ πολλὰ χρόνια δίκιον του. Ή γυναίκα του είχε πεθάνει, μὰ τοῦ ἔμεινε ἡ κόρη του, ἡ ώραια Ἐλένη, ποὺ τὴν ἔλατερες σύνταγμα. Αὔτην ἦταν ἡ μόνη του παρογοριά. Καὶ ἡ ἀλληλεία είνε πώς δὲν είχε νά ἐπιτυμῆση τίποτα ἀλλο. Κάτι μικρά κτηματάκια, ή προίκα τῆς μακαρίτησας τῆς γυναίκας του, τοῦ ἔπειτερα νά ζῇ ἀντα σχετικῆς μὲ τὴν ἀγαπημένη του τὴν κόρη.

Αλλ' ἡ εύτυχια του αὐτὴ δὲ βάσταξε πολλὺν καιόρ. Μιὰ μέρα ἀράξει στὸ παρόλιον χωριό τους ἔνα καράβι, μὲ καπετάνιο κάποιο ψηλὸ μελαχρινὸ νέον, μὲ λυγερή κορμοστασία καὶ ἀστραφτερά μαῦρα μάυρα. Ή Ἐλένη ἔννοιες τὴν παρογενή καρδιά την νά χτυπάρῃ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὸν ἀντίκρυνε. Τὴν ἀγάπηνες καὶ κείνος καὶ τὴ ζήτησε γυναικαὶ ἀπ' τὴν πατέρα της. Μὰ ὁ πατέρας της ἀρνήθηκε ποθήσαντας τὴν δώρη την κόρη του σὲ θαλασσινό, ποὺ θά τὴν ἔπιγρον μαραζαὶ μαζεύντοντας τὸν ἔρωτον. Τοῦ κάκινον τὸν πιροκάλεσε η Ἐλένη νά τῆς δώσῃ τὴν εὐχὴν του νά παντούσι τὸ Γάννη — τοῖς ἔτεγκαν τὸν ὄμορφο θαλασσινό. Στὸ τέλος οἱ δυοὶ ἐρωτευμένοι ἀφοῦ εἶδαν κ' ἀπόσιδαν, ἀποφάσισαν νὰ φύγουν κυριαρχοῦντας...

Ο γέρος κοντεψε νά τρελλαθῇ ἀπ' τὴν ἀπελπίσιν του, διετείνεις τὴν κακή αὐτὴ εἴνηση. Ετρεξε ἀμέσως στὸ Νομάρχη, ἐπεσε στὰ πόδια του καὶ τὸν παρικάλεσε νά δῶῃ παραγγελίας σ' ὅλα τὰ λιμάνια τῆς Γαλλίας νά πιασουν τὸν ξεπλανεύτη, μόλις ἀράξει πουνθενά, καὶ νά τοῦ πάρουν πίσω τὴν κοπέλην. Η πάγματα, ἡ ἀρχές ἀνεκάλυψαν, ὑστεροῦ ἀπὸ λίγο καὶ ὡρὶ τὸ καράβι τοῦ Γάννη σ' ἔνα λιμάνι τῆς Βρεττανίας. Μά κείνος δὲν ἦταν ἀνθρώπος ποὺ τὸν θάψανε νά τῷ πάρουν εὖ οὐλα τὸ θηταυσό του. Ήθελε στὰ χέρια μὲ τοὺς στριώτας, στρατιώτας, ποὺ τὸν καρδιά της, ποὺ τὸν πάντας καὶ τὸν ἔπικρατης καὶ τὸν καρδιά της.

Τρεις μῆνες ὁ γέρος χωριπάλευε. Κι τὸν μπόρεσε νά σταθῆ στὰ πόδια του, πῆρε τὴν ἀπόδασην νά πουλήσῃ τὰ κτήματά του καὶ νά ξενιεύῃ μαρούν, στήν Αιγαίη. Εξεῖ χρόνια πέρασε στὴ μαύρη ξενιετειά. Καὶ δοκανά καταλάβει πώς πλησίαζε πιὰ τὸ τέλος του, δὲν μπόρεσε νά βιστάξῃ στὴν ἔτιναμά του νά πεθάνῃ στὸν τόπο δούνοντας εἰχε μεγαλώσει η κορούλα του καὶ γυρνούσε τῷρα στὴ Γαλλία...

Βυθισμένος δύως στὸν πικρὸν στοχασμόν του, δὲν είχε ἀντηφθεὶ πάσι δὲ καπετάνιος κοίταζε προσεκτικά, μὲ κάπια ἀλλούς ταξιδιώτες, ἔνα μαῦρο σημάδι στὸ βάθος τοῦ ὄρχεοντος. Ήταν ένα πλοίο.

— Περιέργο! πά νά μοῦ φαινέται πώς κούβει δρόμο κι' ξυχεται καπετάνιος μας! εἰπε ἄξαρνα δὲ καπετάνιος.

Περιμέναν νά πλησιάσῃ λίγο τὸ ἀγνωστο καράβι νά δοῦνε τὶ ξτανε.

— Καπετάνιο! εἰνε ὁ «ειλειράτης»!... φωνάξε ὁ τιμονιέρος ἀπὸ ψηλά.

— Κατάρα! ἐβροχήθη τότε δὲ καπετάνιος κι' ἔτρεξε σὰν ἀστραπὴ στὴν γυνέρα, ἔνω ὁ ταξιδιώτες ἔτρεχαν σὰν τρελλοὶ ἀπάνω κάτω στὸ κατάστρωμα, τὸ δότολο γέμιος μέσου σὲ λίγα δευτερόλεπτα ἀπὸ διπέρεις καὶ γυναικόπαδα, ποὺ κοίταζαν μὲ μάτια ὄρθιανοιχτά τὸ μαῦρο ἀπειλητικὸ σημείο νά διαγράφεται στὸν ὄρλιζοντα δόλοένα καὶ πιὸ εύδιπλοτά...

— Ή διαταγές τοῦ καπετάνιους — «Στὰ ὄπλα!... ἀνεβάστε καὶ τ' ἄλλα τὰ πανιά!... ή γυναίκες καὶ τὰ παιδιά νά κρυψτούν στὶς καυπίνες τους!...» — μόλις ἀκούστησαν σὲ στὸν τρομακτικὸ ύδρυμα. Οἱ ναυτεῖς ἔτρεχαν σὰν ἀστραγάτη ἀπάνω κάτω καὶ ἐτοιμάζοντας γιὰ διμυνά ένων δὲ «Πειρατῆς» προχωροῦσ...

— Δὲ γλυτώνουμε, είτε μ' ἀπελπισία δὲ καπετάνιος. Κανένα καράβι ως τώρα δὲ γλυτώσε ἀπ' τὰ νύχια τοῦ «Πειρατῆς». Ο θεός βοηθός!...

“Η σύρραξη ἐτέλησε ἀγρια. Μὰ καὶ ἡ πάλη ἀνιση. Οι μαριούς δακιμόνες τοῦ «Πειρατού» ἔπιασαν τὸ ίστανικό ίστιοφόρο μὲ τοὺς γάντζους τουν καὶ χύμησαν σὰν ἀστραπῆ στὸ κατάστρωμα του. Ο ἀρχηγὸς τους, ἔνας ψηλὸς μαυροπόροσσος λεβεντιάνθρωπος, μὲ μάτια ἀστραφτερά, ἔδινε διαταγές δρθιος στὴν κουπαστή τοῦ πειρατικοῦ. Οι ἄντερες τους ἔσφαξαν μὲ κλειστά τὰ μάτια. Διψόνσαν αἷμα, καὶ ὅταν κουράστησαν πιὰ νά σκοτώνουν, ἀρχισαν νά φάχνουν νά βροῦσε λεπτοὶ ἡ πολύτιμα ἀντικείμενα...

Ο γέρος, κρυμμένος πίσω ἀπὸ ἔνα μεγάλο σεντούκιο είχε παρακολούθησε τὸ τρομερὸ θέαμα τρέμοντας συγκορομος. Ο φόβος τοῦ θανάτους ἐνίκησε τὴν τελευταῖς στιγμῆς, τὴν ἀπάθεια του. Παρακαλούσε τὸ θεό νά μὴν τὸν ἀνακαλύψουν. Μὰ ἡ εὐχὴ του δὲν είσακούσθησε. Ένας ἄγριος «Ἀλγερίνος» τὸν ἀνεζάλυσε, πότε τὸν σπάζει τὸ γιακά, τὸν σκώσει ψηλά, στὸν ἀέρα σὰν πούπουλο κι' ἐτοιμάζοντας νά τὸν πετάξῃ στὴ θαλασσα στὸν δραματικὸ πειρατικοῦ τὸ διπλαρωμένο καὶ γαντζωμένο μὲ τὸ ιστανικό ίστιοφόρο.

— Στάσου, οὐλάσ!

— Ο «Ἀλγερίνος» κατέβασε τὸ γέρο στὸ κατάστρωμα. Ο ἀρχηγὸς πέρασε τότε ἀπ' τὸ ἔνα καράβι στ' ἄλλο, καὶ τὸν πλησίασε. Αμεσως δῆμος καὶ οἱ δύο μηδρες διπιστώθησαν.

— Ο Γιάννης!... ψυχύστε βραχάν ὁ γέρος.

— Πατέρει!... φωνάξε μὲ πότο νο πειρατῆς. Καὶ σκέπασε τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια του.

Η αὐθόρυμπη κραυγὴ ἔκανε τὸ γέρο νά συγκινηθῇ γιὰ μιὰ στιγμή. Μὰ ξανθαβιμήθησε τὸ παλά — τὴν κόρη του ποὺ τὴν ἔχασε, τὶς πίκρες τῆς ξενιετεῖς — καὶ τρελλός ἀπ' τὸν ψυμό του, ωρμῆσε πάνω στὸ Γιάννη τὸν ἀπάραξε πάπ τὸ λαιμὸ καὶ ἀρχισε νά τὸν τραντάξῃ, φωνάζοντας:

— Πού είνε η κόρη μου;... Τί τὴν ἔκανες τὴν κόρη μου, κακούση;

Δύο — τρεις πιεραταὶ ποὺ ἔβλεπαν μ' ἀπορία τὸν ἀρχηγὸ τους, τὸν τρόμο καὶ τὸ φόβο τῶν θαλασσῶν νάφειραν ἔνα γέρο να τὸ πού μιλάει ἐτοι καὶ τὸν ἀγάλωντον χέρι ἀπάνω του, ἔκαναν νά τραβήσουν τὰ κόκκινα αἵματα ἀπ' τὸ αἷμα σπιθαί τους. Μά ὁ Γιάννης τοὺς σταμάτησε μὲ μιὰ ἀγρια ματιά. Υστερα, ἀνέβησε στὴ γέφυρα, φωνάζοντας τὸ γέρο :

— Είνε δὲ πατέρας τῆς Ελένης!

Καὶ ὁ γέρος είδε τὸ μὲ μεγάλη τὸν καταπληξη δόλους ἐκείνους τὸν δαίμονας μὲ νόπολίνωνται μπροστὰ του μὲ σεβασμό.

— Και τώρα, δικλούθησε με! τοῦ είπε εἶσαρνα διπλάσιο τοῦ. Φαινόταν πώς μὲ μεγάλο κόπο συγκρατοῦσε τὰ δακρυά του.

Πέρασαν στὸ πειρατικό. Ο Γιάννης τραβήξε σὲ μιὰ μεγάλη σιδερένια πόρτα, ἔβγαλε κάτι κλειδιά ἀπ' τὴν τσέπη του, τὴν ἀνοιξει, κατέβηκαν κάπιτοσα σκαλιά καὶ ὁ γέρος βρεθήκε μπρός σ' ἔνα ἀφάνταστο θέαμα.

Εἰλε τὴν κόρη του, νεαρή, μπαλσαμωμένη, ξαπλωμένη μέσα σ' ἔνα φέρετρο μὲ γυνάλινο σκεπασμό. Καὶ — τὸ τρομερώτερο — ἔνα μαχαίρι τηνα πετρεῖται μεταπλασιώντας τὸν βαθύ τῆς καρδιᾶς του.

— Για κείνη, λιγά νά μὴν τὴν κάσο, ἀπαρονήστηκα πατοίδα καὶ σπίτι κ' ἔγινα κουράσσος. Καὶ μόνος μου τὴν σκότωσα, ἐπειδὴ ἡ θελειά νά μ' ἀφήσῃ καὶ νά γυρίσῃ κοντά σου!... «Ἄχ! Ελένη! Ελένη!»

... Σὲ λίγο οἱ δύο μηδρες ἔκλιαν ἀγκαλιασμένοι μπρός στὸ πτώμα ἐκείνης ποὺ τόσο θερμά τὴν είχαν ἀγαπήσε...

ΖΟΥΛ ΡΕΝΑΡ

“ΦΥΣΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ,

(‘Απὸ τὸ πειρατηκό βιβλίον τοῦ Ζούλ Ρενάρ διὰ τὰ ζῶα. Πάρ τοῦ φαινονται, ποιά ἐντεύπων τοῦ κάρον, πῶς τὰ παρομοιάζει.)

· Ο Φύλλως. — «Ενας κόκος ταμπάκον μ' ἐλατήριο!

· Η πεταλούδα. — Ραβασάκι διπλωμένο σὲ δυσ, ποὺ ζητάει τὴ διεύθυνση καποίου λουλουδιού!

· Η πυγολαμπίδη. — Τὶ νά συμβαίνῃ; Είνε μεσάνυχτα καὶ ἀκόμη ἔχει ὀναμηνή τη λάμπτα τῆς.

Μιὰ σταγόνα ἀπὸ τὸ φεγγάρι πεσμένη πάνω στὰ χορτάρια.

· Ο σαλίγγαρες. — «Ενας πτωχὸς διαβολάκος ποὺ βαδίζει μὲ τὴ γλώσσα.

